

343.77

Hely	
Idő	"1960"
Személy	
Helyszám	

Szerző:	Rókás Sándor
Cím:	NAPRÓL NAPRA
Forrás:	MY Lakásrongálók
(Hely)	Neprebadaraj
(Idő)	1960. nov. 11.
(Köt. v. füz.)	
(Oldal)	

Szívderítő látvány, amikor egy-egy elkészült, új ház előtt megállnak a teherautók, a bútorszállító kocsik, s megkezdődik a lakások birtokba vétele, a beköltözés. Milyen jóleső érzés szénézni az új lakásban, rendezgetni, tologatni a meglévő bútorokat, s gondolatban kijelölni a később megvásárolandók helyét ebben vagy abban a sarokban, a kép helyét a falon. S milyen jól hangzik a mondat, amelynek kimondására már évek óta vártak az új tulajdonosok: *a mi lakásunk*. Igen, a mi lakásunk: kettős értelemben is az, mert a bejelentőn, a lakónyilvántartó könyvben, a mi nevünk szerepel, de a miénk, a szó átvitt értelmében is, hiszen az új ház, az új lakás tulajdonosa az állam, az állampolgárok közössége.

Hányan várnak még e mondat kiejtésének pillanatára Fialatok és idősebbek, akiknek még nem adatott meg az önálló lakás. Mind több igényt elégit ki államunk, mind közelebbi a lakáskérdés végleges megoldásának határozatban rögzített terminusa, de azért a gyorsan szaporodó igények kielégítésére ma még nincs mód. Kevesebb a lakás, mint az igénylő.

Az ember úgy gondolná, hogy ilyen körülmények között az, akinek már jutott lakás, hálás azért, óvja, csinosítja azt. Nemcsak azért, mert a kulturált, tiszta környezet vidámabbá, szebbé teszi az életet, hanem azért, mert a mi vagyonunkról, a mi házunkról, mindannyiunk tulajdonáról van szó. Csalatkozni azonban emberi dolog! Vannak ugyanis — s nem is kis számmal — akiknek a lakás csak addig fontos, amíg kézbe nem kapják az erről szóló kiutalást, utána pedig élnek benne, mint a civilizáció minimumával nem rendelkező vadak.

Csak néhány példát szemléltetésül. A XVII. kerületben, az egyik állami ház-lakója elvesztette lakáskulcsát. Húsz forintért pótolhatta volna a zárnyitogatót, de sajnálta ezt az összeget saját zsebéből kifizetni. S mivel még jó idő járta, hatalmas lyukat vágott az ajtón. Úgy vélte, a házkezelőség majd megcsináltatja az ajtót — igaz, az néhány száz fo-

riptba kerül —, de neki nem kellett kiadnia huszat.

Mások nyúl-, baromfi- s esetleg kecsketenyészetet rendeznek be a padlós, parkettás szobában. Nem kell hozzá dús írói fantázia, hogy elképzeljük az ilyen lakásban uralkodó büzt. Mások a padlót összetévesztik a virágoskerttel s így élik ki kertészkedő hajlamukat. Vetni ugyan nem vetnek, csak locsolnak. A parkettra.

Az eddig felsoroltak szélsőséges példák, határesetek. Mert a lakást nemcsak így lehet rongálni, tönkretenni. Megpenészedik a fa, rothadni kezd a padló, sok esetben csak azért, mert a lakást nem szellőztetik, a nedvesség, a bűz a szobában marad. Az így keletkezett károk helyrehozatala sem olcsó mulatság.

Sokat frünk és beszélünk a pazarlásról, az ablakon kidobott ezrekről, milliokról. Az effajta rongálásokról kevesebbet esik szó, pedig csak Budapesten több tízmillió forintot kell évente az így keletkezett károk kijavítására fordítani. Annyi pénz, amennyiből sok-sok családnak lehetne új lakást biztosítani.

Pedig ezeket a tízmilliókat, ha nem is teljesen, megtakaríthatnánk, mert a felelőtlenség, a szándékos rongálás nagyrészt megelőzhető vagy feltárható akkor, amikor az okozott kár még nem kíván súlyos anyagi áldozatot. De ehhez mindannyiunknak jobban kell éreznie a felelősséget a legtágabb értelemben vett miénkért. A házfelügyelő, a lakóbizottság, de az egyes lakó is idejében figyelmeztetheti az illetékeseket a kárt okozókra, megelőzhetik a nagyobb bajt.

Az sem lenne helytelen, ha az okozott kár helyreállítására fordított összeget a lakóval fizettetnék meg — teljes egészében —, hadd érezze tette súlyát a lakást nem becsülő. A lakás megóvását, gondozását rendeletek határozzák meg. Aki vét ezek ellen, nem kerülheti el az anyagi kártérítést, de nem kerülheti el az erkölcsi megbélyegzést sem.

Hiszen, amit tesz — erkölcsellen.

Rókás Sándor